

บทที่ 1

บทนำ

ไม้ดอกเขตนาว เป็นพืชอีกชนิดหนึ่งที่สามารถทำรายได้ให้กับเกษตรกรเป็นอย่างดีโดยเฉพาะในเขตพื้นที่สูง ซึ่งมีสภาพภูมิอากาศหนาวเย็นเหมาะสมกับการปลูกพืชเมืองหนาวชนิดต่างๆ ปัจจุบันความต้องการไม้ดอกเขตนาวในประเทศไทยมีปริมาณที่เพิ่มมากขึ้นต้องนำเข้าจากต่างประเทศปีละหลายล้านบาท ดังนั้นการส่งเสริมเกษตรกรบนพื้นที่สูง ปลูกไม้เมืองหนาวเป็นอาชีพสามารถเพิ่มรายได้ กว่าการปลูกพืชเสพติด และยังช่วยลดการนำเข้าไม้ดอกเขตนาวจากต่างประเทศได้ (ฝ่ายส่งเสริมการเกษตรที่สูง, 2538)

คาร์เนชั่นเป็นไม้ตัดดอกที่ติดอันดับ 1 ใน 10 ของตลาดโลกมาอย่างต่อเนื่อง ถือได้ว่าเป็นไม้ตัดดอกที่ปลูกในประเทศไทย ที่ถูกนำไปปลูกเป็นการค้าบนพื้นที่สูงของประเทศที่อยู่ในเขตร้อน (อดิศร, 2539) สำหรับประเทศไทย การผลิตคาร์เนชั่นได้เริ่มขึ้นในช่วงปี 2524-2528 และประสบความสำเร็จ ดอกมีคุณภาพดี แต่ดอกจะมีคุณภาพดี ก็แต่ในเฉพาะฤดูหนาวเท่านั้น การที่จะปลูกในเมืองร้อนและปลูกในสภาพกลางแจ้งย่อมมีอุปสรรคมากและทำให้มีปัญหาเรื่องโรค ส่วนแมลงที่เป็นปัญหามากได้แก่หนอนพวก *Heliothis* spp. ซึ่งทำความเสียหาย ในการผลิตดอกมากถึง 98 เปอร์เซ็นต์ ศีรษะจะวางไข่ที่ดอกตูม เมื่อไข่ฟักจะเป็นตัวหนอน และตัวหนอนจะเข้าไปกินกลีบดอกข้างใน หนอนจะระบาดมากและรวดเร็วในช่วง เดือนเมษายน-พฤษภาคม โดยโรคที่พบและเป็นปัญหาอยู่เสมอคือ โรคใบแห้งที่เกิดจากเชื้อ *Alternaria* และโรคที่เกิดจากเชื้อรา *Sclerotium* และ *Fusarium* ซึ่งอยู่ในดิน การที่จะปลูกคาร์เนชั่นให้ได้ผลดี ไม่ควรเสี่ยงต่อการปลูกลงในดินที่มีเชื้อโรค โดยเฉพาะเมื่อปลูกกลางแจ้ง และเกิดความเสียหายมากขึ้นในช่วงอากาศร้อน คาร์เนชั่นทุกระยะที่อยู่ในช่วงการเจริญเติบโตสามารถติดเชื้อชนิดนี้ได้ ความเสียหายอาจเกิดขึ้นที่จุดใดจุดหนึ่งในแปลงและจะแพร่กระจายมากขึ้นจนไม่เหลือต้นดี (นันทิยา, 2533)

ในต่างประเทศ คาร์เนชั่นเป็นไม้ตัดดอกเศรษฐกิจที่สำคัญแต่เมื่อเกิดการระบาดของโรค *Fusarium wilt* ทำให้เกิดความเสียหายเป็นอย่างมาก จึงมีการศึกษาและทำการวิจัยเพื่อนำมาใช้ในการควบคุมโรคนี้ เช่นการปรับปรุงพันธุ์เพื่อคัดเลือกพันธุ์ที่มีความต้านทานต่อเชื้อ *Fusarium oxysporum* f. sp. *dianthi* การศึกษาวัสดุปลูก วิธีการทำลายเชื้อโรคที่อยู่ในดินหรือศึกษาการควบคุมโรคโดยชีววิธี (Higuera, 1999)

ผู้วิจัย จึงมีความสนใจศึกษาทางด้านการปรับปรุงพันธุ์คาร์เนชั่นโดยการผสมพันธุ์และการชักนำให้เกิดการกลายพันธุ์ด้วยรังสีเอกซ์ เพื่อเพิ่มความหลากหลายของลักษณะและเพื่อคัดเลือกลักษณะที่มีลักษณะดีแข็งแรง ร่วมกับการศึกษา ผลของความยาววันที่มีต่อการเจริญเติบโตและการศึกษาผลของสารชีวภัณฑ์ *Trichoderma* spp. เพื่อหาแนวทางแก้ไขในการลดการเกิดโรคเหี่ยวที่เกิดจากเชื้อ *Fusarium* รวมทั้งการศึกษา รูปแบบไอโซไซม์ของลูกผสม โดยข้อมูลที่ได้สามารถนำไปช่วยในการผลิตคาร์เนชั่นให้มีคุณภาพ และใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับงานวิจัยในโอกาสต่อไป

The logo of Chiang Mai University is a circular emblem. In the center is a detailed illustration of an elephant standing and facing left. Above the elephant's head is a traditional Thai oil lamp (diya) with a flame, emitting rays of light. The entire emblem is enclosed within a circular border. The Thai text 'มหาวิทยาลัยเชียงใหม่' is written along the top inner edge of the circle, and 'CHIANG MAI UNIVERSITY 1964' is written along the bottom inner edge. There are decorative floral motifs on either side of the elephant's head.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved